

Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan 2025-2036

Spørsmål 155:

Rikstunnelen: Hva er status, forventet kostnad og netto nytte for prosjektet Rikstunnelen? Omfatter prosjektet kun tunnel under Oslo, eller også tunneler videre vestover?

Svar:

Det gjenstår mye planlegging før byggestart av ny tunnel er mulig. Estimert tidsbruk for nødvendig planlegging før byggestart er om lag 10 år.

Siste kostnadsestimat er i underkant av 60 mrd. 2024-kroner. I 2023 ble det i forbindelse med grunnlagsarbeidet til NTP 2025-2036 gjort en begrenset samfunnsøkonomisk analyse av tiltaket, som viste negativ netto nytte. Det er imidlertid vanskelig å verdsette nytten av en slik systemendrende investering. En ny rikstunnel er et viktig grep for en fremtidig utvikling av jernbanesystemet, og muliggjør kapasitetsøkninger i lokal- og regiontogtrafikk i hovedstadsregionen/Østlandet primært, men også for hele jernbanenettet (gods- og fjerntog) på lang sikt. Samtidig er den viktig for å gjøre jernbanesystemet mindre sårbart og å underbygge driftsstabilitet og beredskap. Dette er virkninger det er vanskelig å verdsette i en samfunnsøkonomisk analyse. Jernbanedirektoratet har pågående arbeid for å få bedre tall og forståelse av nytten.

Prioriteringen i NTP åpner for en forsiktig oppstart av planleggingen i første periode, der Bane NOR blant annet skal gjøre vurderinger som vil gi et sikrere kostnadsanslag enn det vi har i dag.

Prosjektet omfatter en dobbeltsporet jernbanestrekning i tunnel, mellom Oslo S og Lysaker. I tillegg må det gjøres tilpasninger langs den eksisterende jernbanestrekningen mellom Oslo S og Stabekk, og etableres mer vendekapasitet vest for Nationaltheatret.